

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
Spørsmål nr 1275

Vår ref
201200656-/GDH

Dato
02.05.2012

Spm. nr. 1275 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Representanten Torgeir Trældal stiller følgende spørsmål:

"Kan Statsråden redegjøre for hvorfor man forskjellsbehandler bøndene, og er ikke dette i strid med landbruksmeldingen som sier at selvforsyningsgraden på mat skal økes?"

Representant Trældal viser til forskrift for kvoteordningen for melk, vedtatt 23. desember 2011, der mulighetene for økt produksjon er beskrevet.

Etter kvotedrøftingene i januar fastsatte Landbruks- og matdepartementet forholdstallet for grunnkvote til 1,01 og forholdstallet for disponibel kvote til 1,04 for kvoteåret 2012/2013. Dette innebar at melkeprodusentene kan øke sin produksjon med 3 pst. i kvoteåret 2012/2013, i forhold til det som var utgangspunktet for kvoteåret 2011/2012, som Trældal påpeker i sin begrunnelse for spørsmålet. Trældal viser videre til at disponibel kvote for et enkelt foretak eller fra en enkel landbrukseiendom ikke kan overstige 400 000 liter kumelk eller 200 000 liter geitemelk.

Produksjonstakene ble innført i 1997 og har vært på dette nivået siden 2006 for enkeltbruk. For samdrifter har produksjonstaket vært på 750 000 liter for både ku- og geitemelk siden 2003. Dette er politisk fastsatte maksimalgrenser. Produksjonstaket i regelverket begrenser *leveransen til meieri* til 400 000 liter kumelk og 200 000 liter geitemelk, og 750 000 liter melk for samdrifter. Regelverket setter ikke begrensninger på hvor mye kvote et melkeproduksjonsbruk kan *eie*.

Bønder med kvote som ligger like oppunder, på eller over disse takene, vil dermed ikke kunne utnytte hele eller deler av den økte produksjonsmuligheten som blir gitt når forholdstallene økes.

Forholdstallene ble etter kvotedrøftingene i januar 2012 satt slik at man med utgangspunkt i dette regelverket skulle kunne tilpasse produksjonen til avsetningsmulighetene i markedet. Dermed er det gårdsbruk under hhv 400 000 og 750 000 liter, som utgjør i overkant av 95 pst. av alle enkeltbruk og samdrifter i Norge, som kan utnytte denne muligheten. Forholdstallene ble satt tilstrekkelig høyt til at disse brukene kan øke produksjonen og dekke etterspørselen i markedet.

Trældal spør om ” *hvorfor man forskjellsbehandler bøndene*”. I Meld. St. 9 heter det at ” *Regjeringen vil at det skal legges til rette for en variert bruksstruktur over hele landet*”. Dette gir seg også uttrykk i kvoteforskriftens formål, som er å ” *tilpasse melkeproduksjonen til avsetningsmulighetene i markedet innenfor de målsetninger Stortinget har fastsatt, herunder distriktsprofil og variert bruksstruktur*”. At vi har slike produksjonstak i melkenæringen er altså en politisk føring som produsentene er klar over når de kjøper kvote.

Trældal spør videre om ” *... ikke dette er i strid med landbruksmeldingen som sier at selvforsyningsgraden på mat skal økes*”. I Meld. St. 9 heter det at ” *Regjeringen vil, innenfor de gitte handelspolitiske rammer, legge til rette for økt produksjon av jordbruksvarer som det er naturgitt grunnlag for og som markedet etterspør, slik at selvforsyningsgraden kan opprettholdes om lag på dagens nivå*”. Formålet med kvoteordningen for melk er som sagt å ” *tilpasse melkeproduksjonen til avsetningsmulighetene i markedet innenfor de målsetninger Stortinget har fastsatt, herunder distriktsprofil og variert bruksstruktur*”.

Både meldinga og forskriften legger altså opp til at melkeproduksjonen skal tilpasses etterspørselen i markedet. Vi har gode mekanismer for å regulere melkeproduksjonen, både gjennom forholdstallene og gjennom omsetningsordningen, slik at produksjonen kan tilpasses etterspørselen.

Med hilsen

Lars Peder Brekk